

УЛУУС МУННАҒЫН ДЕПУТАТТАРЫН
БАСТАКЫ ТЭРЭЭҢИН СЕССИЯЛАРА

Ахсынның мй 8 күнүгэр улуус дьаалаттын мун-
нахтыыр снататыгар Улуус Муунуөбүн депутатта-
нын бистакы тавыаһын сөөһиэтэ буолла.

Улаус Муниһаҥар депутатиниҥ талымалыбыт 17 депутат бары баһалар. Ону тәһә сессияҥа ығырмалыклар баһылыларынан ыҥтылмалы ыһыллар; шәһәрликлар баһылыктары, тарытлар салыйааччылар, улаус аһалыктан управленеларыи начальниктары. Бастагы тәрәһин сессияны тарийи ыҥтылмалы уопка шәһәр үлөһтәр улаус баһылыгыи салбуйааччы И. Н. Искондеи матчыныи аһа. Кини әһиҥ иһәһәһитиниҥ уопка олохтоммуг бароодок баһылыгыи, бастагы тәрәһин сессияны салыйан ыҥтылмалы депутаттаран аһа саастаахтара. 8 №-дәһх Соловьентаагы ыһыбардыи уокурктан депутат М. М. Еранови аһа иһиләр.

Сессия 7 болшурооһу көрбүтүткөн 5-дэ тэрэһин болшуроостарга аманна. Манайһынан «Улуу Муниадын депутаттарыны быыбарын түмүтүп туһуна» ийитиинэринин Чурапчытаагы территориянай быыбардыыр комиссия, председателэ В. М. Моностирев гэрдьо. Ол эһиниттэн «Улуу Муниадын мандатнай комиссиятын быыбарын туһуна», «Улуу Муниадын депутаттарыны билдүүчүбаларын бигэргэтип туһуна», о.д.а. тэрэһин болшуроостар көрүлээн исти-тэб.

Улаус Муннаадын председателин таларга нхки кандидатура илрэн, нхстэлн куластнахын түмүгүнн Улаус Муннаадын председателинн 9 №-дээх Сыллагаады быыбардыр уокруктын депутат В. И. Новгородов буолла. Кини солбуулааччытынн 16 №-дээх Новгородовтаагы быыбардыр уокруктын депутат В. И. Корини быыбардалла.

Депутаттар Үзүүс Муниѳаѳин бастайаанинй ко-
миссиѳаларын састааѳын бигэрэгэттидэр.

С. СМЕРНИКОВА.

Саха сири коммунистарын форумугар

Сэтгэлийн мийд 18 хүмүүс Дэлхуудайга Саха сирин коммунистарын урдугу форумга тарилангыттайнына. Түчүүттүүр дакылааттары реском бастаны секретарь А. Н. Алексеев, ревизиончыр уонна контуролчуор комиссия председатели И. Д. Попов өтөрдүүлэр. Бу форумга барата 133 делегат талымалыбытынан 114-төрө кыттаанымы илдьа, Сорох хотугу улуустартан сырамы-айан табыллыбонка кыһыйн көбөтөлүр. Съезд үлэтинээр 7 делегат тыл атта уонна бу түчүүттүүр комитетта партия рескомун үлэтин ортодон сынналаатылар.

Бийиги улауустан 7 делегат талыннан съезд үлэти-
тар жөхөөх кыттынын ылаалар. Ол курдук, Л. Д.
Паранжова президиумга олерон съезд үлэтин сала-
быста, Делегаттар И. Д. Неустрова уонна Н. Н. На-
зеров тыл өтүктүгэр салааларын үлэлэтиилэр. Оу-
тон С. П. Никитин редиакционной комиссияга талы-
лун үлэлээтэ. Тыл эппиттар партия көкүэтүн хасты-
чыкта, ыччаты кытта үлэни тунсарыкта, дыону ой-
гонно өттүгүн интан общественный бэрээдэги тунса-
рыкта, оларон таагарынына өрө көтөдүүгө, устанной
экологисттары талорууга ырдыбач үрдүктүгө, о.д.а.
с.рук быһымтынан үлэтиир хайысханы ыйдылар.

Түмүтөр IX-е съезд туулиннах уураагы уоһи дессаттар заттарыттан сыйбалыанньаны алыһа. 59 кииһлээх реском саҥа састааба талылһиһа. Оһио бииһиһттан райком бастагы секретара С. И. Никитин аһиллэһиһа. Маны сэргэ Россия Коммунистическай партияһа УП съездинэр Саха киирттэн Гедума председателэ Г. И. Селезнев, рескомтан А. Н. Алдасов, В. А. Филатов, А. И. Гаврильскай, республикатаагы комсомол бастагы секретара Д. И. Герасимов уоһи Нерюнгри куораттан рибочай Н. Е. Волков ихсыһаы ыйта дойдун тэбэр сүрбэр Мосиса куоракка баһар буолуһар.

 $+CO_2$ жана H_2O

Кырдыаҕастар күүтүүлээх дьонноро

Соха сирэ Суверенитеты ылынаарыттан республика олохун араас айгытаттар сүрдээх элбэх улларыһынар таарастылар. Ол улларыһыһыартан биридэстөрүнэн республикада Пенсинавай департамент тарыллытэ буолар. Бу департамент тарыллыты дьон-сэргэ олох-орус суоатынаах, кырдыагас дьонго республика дьахан болдомтогун бэлэстэ.

[illegible]

“төг” үлэйтгэртнэм Мындагайыттан Булчилин Се-
мен Петрович, Чымырарыттан Протодакымова Лю-
бовь Ксенофонтовна, Чурагчыттан Нестерова Акули-
на Семеновна, Мугудайтан Старостина Александра
Гаврилевна, Кытаанахтан Баранкова Надежда Дми-
триевна, Диринтон Тарабукина Парасковья Ерме-
ева, Хадаяртан Алексеева Кира Михайловна, Хагы-
лыттан Батарина Светлана Дмитриевна буолахтар.
Гинилэр ырыдаастарыгар сөмөй күүтүүрэх дьон
уонна кинилэр истег махталларын ылааллар.

Түгэснэм туһаван, өдөлбүт үлэһиттэрин 10 сэд-
кэлэ үбүлүүүгүн эрдээһинибүт!

A. ПОПОВА.

пенсияны дээрэ тшэрдни отделин нхлэабхннй
специалиста

САНА

ЧУРАПЧЫ
УЛУУБУН
КАБЫАТА

ХАБЫАТ
1931 СЫЛ АЛТЫННЫМ
18 КҮНҮТТЭН ТАХСАР

ОЛОХ

ЧУРАПЧЫ
УЛУУБУН
КАРЬЯТА

ХАҮҮЯТ
1931 СЫЛ АЛТЫННЫ
18 КҮНҮТТЭН ТАХСАР

№ 142 (8587). 2000 ӨСЭЛ АХСЫННЬЫ 9 КҮНЭ, СУБУОТА, СЫАНАТА—1 СОЛЖ, 10 ХАРЧЫ

● АЧЧЫГЫН УОННА ОРТО ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВО

МУННЬАХ КЭННИТТЭН САНААЛАРЫМ...

Предпринимательством даярытанын, мин саяа-бар, республика да үрдүккө көнүшкөн ички сылга баллардык сайылга. Эрдэ ачылган бизнес уонна пред-принимательство көмүстө үлэһир этэ. Ол быды-рыан сатыннан 30 күнүттөн Президент Илһэбэһин Ачылган бизнес уонна даярыктык буолуу минн, гер-сыйытыгар кубулуйан, ички бастаны миннэри А. Н. Скрибин элбэх өрүттөх үлэһин ыһтар.

Авардаг бу салга министерство үбүлэбэйинин 10 мол. солк. кредит илэн улуустарынан, куораттарынан үчүгэй бизнес-бырайыактарга, барыта 415 салга үлө мнөстөтүн таһаарлыг чааһынай, предприниматрга аттарыллан бориллаңа. Ону таһынан 70 бизнес-бырайыактар министерство иһитин үлөһүр испертибай сөбөһнө көрүхүнүлэр, өлөртөн 53 бырайыак хайраһылы ылан, 12920 тыһ. солк. кредит бөлөхтөнөт. Сөбөһнө улууска баһына бизнес-бырайыактарын 11 иһин төмүскөн, 2 мя. тахса солк. суумаһах кредити ылыбыттар. Ол иһитин аварын курдугу, ол эбэтэр 4 мол. солк., салга үлө мнөстөтүн таһаарыгта сымаллан бориллаң төһөрүдүлүбөт бөһхө кредит. Бырдык, улууска чааһынай предпринимателлэр салга үлө көрүһүнүн таһаарыкка, ону салгыа сайыннарыкка, туһалаң бөһө онорон таһаарар бородууку-баһын эбэтүннө уонна ону баһарыкка ылыбыттарга көһүлүлэх, хайдаллаһах суол.

Улаууска алардас атыован-оригинин барбыт чаа-
һынай предпринимателлэр ахсаанына эмсээ элбэ-
гыта болло. Ошон биир өтүлүн конкурснаа улаат-
та Вилана улуу предпринимателлэр аралар табыр-
дарбыт сыаната атын улуустаргин, овинобор Дю-
куускай куорат рыноктарынааҥар быдаа чөлүкк.
Улаууска элбэх чааһынай маҕаһымнар, кинигэ
агардас 7 чааһынай рынок үлэлтиилэр. Ол иһигэр
чааһынай предприниматель Г. Г. Дагданча аныгы-
лааы сиргэ сип түбүлэр, үтүтэй оттоһуулаах, илан-
туун икки рыноктар элбэх чааһынай предпринимате-
лэргэ үлэ мистеттин таһааран, минна 30-тан тахса
договорниктар үлэтишэлэр. Бу билангы рынок усу-
куобукатытар үлөтө суох хаалгытарга бөртөххэй
ойобуд, чөлүтүн. Элбэх икки хамнастанан туруктаах
үлэ мистэлэнэр.

Бу соторуугаарта буурай предпринимателлэр элсэд кинилэр мунууахтаралар чааһынай предприниматель, Улуус Мунууады депутаттынан тааһыллыбыт И. Г. Макаров билиги, биир идэлээхтөрүн, «маалдыар бөһүзүрүспүтүн таарыйбытын ахтар тодоостоох. Ой курдук, Иван Григорьевич «административнай мөһөлөр» тустарынан өтө. Чахчы да күнөөдү олохтуулар, тэрээниммитигэр көрсөр мөһөйдөрбүт буоллар. Холбоһор, илэн көрүүбүн, ааспыт күһүн бу И. Г. Макаров миллион эртэ дьонго дьон аахтаааччы дьонго тусна сага мотельнай туттаран, үлөөт кыларарын, 21-чэ чааһынай предпринимателлэр үлэллэр уездун бууалара тараллыбыт. Итинни да рынок үлүмкөн кспитэ, кэбиллээһи күнүгө маалдыар сымдыар рыноктара буолбута. Маабаатада, Рыногы туох да улахан баричиниэти суох тохтогон кэбисиниттара. Ол түмүгэр үлүмкүргө табыгастаах, үчүгэй туруктаах бүтүн улахан дьон хаһаайына суох хаалдыт. Балитин дьонни сылытар батареялара (системата) хан томон, эуһаттан тахсан тураллар. Күрдүн, киһи үлэни сыаналаабат моральнай баттабыл, материяльнай хорсунуу буолбатах дуо?! Ону билиги бүтүлүгү «кэбисинитарбыт» ойдообеттара сүрүн бааһын. Киһи кэллэр, хомойор.

Мин бэйэм Иван Григорьевичын олус дэмэлэбэй

хичээлийн талаарх турбатууд, эрдэмтэн, булаг-тал сэтгэл багцлах уонна онгохи дэвсгэрдэх ийн бичиг-
танын сэтгэл-сэтгэл. Кини чухам даганы сэтгэл
сэтгэл, түргэнни киниэр, ханни да үлэгтэн тал-
ли турбат, практичнай өйдөөх-санаалах предприни-
мател буолар. Он да ийн Улуу Мушар 14 №-
дэх Маарыкчанаага бичигдэмэр уогуруна де-
путатка кандидаттан турбатуугар бастагын улуу
предпринимателэр өйөөбүттэр, куластарын би-
ли улахан итгэл сүтэрилэр. Онон чаагынай
предпринимателэр улууса бири өйүүр, өйдүүр, кө-
мө-тирэх буолар депутаттаннибит.

[illegible]

Түмүүктэйг эгтэххэ, удуусна бидырын тарилгайт фондалартан ураты дьахтар предпринимателэр сэбээтэрэ үзэлээр, анно кыяриг, бу олус көмөлөөх ендэстөөнэй тарилга дээт этэ. Ону талынан өсөн түмүүллэххэ, үчүгэйдик үзэлнэргэ удуустанды предпринимателэр сэбээтэрин үзэллэр ордун буюу-дун этэ дээт эгнээлэххэни.

Мушъахха предпринимателер республикатазы
Б-таны сьезартертер делегаттары таллыбыт. Бу сьез-
ази катарыбыт албох.

E. CAHKEEBA.

улуустаагы чалгивай предприниматель, дахтар предпринимателлэр ассоциациятын сэдэитин предсэдатель.

